

Список використаних джерел:

1. Смірнова І.В., Смірнова Н.В. Національні та міжнародні стандарти обліку для державного сектору: особливості застосування. *Центральноукраїнський національний технічний університет. Економічні науки*. 2018. Вип. 33. С. 152-164. URL: <http://economics.kntu.kr.ua/pdf/33/20.pdf>
2. Титикало В.С. Трансформація фінансової звітності бюджетних установ відповідно до МСБОДС : авт. дис. кандидата екон. наук: 08.06.04 Титикало Володимир Сергійович. Житомир. 2017. С.21. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/6202;jsessionid=CD62D9A41575CBF3D7F9A1ADBBF82DBA>
3. Ловінська Л.Г., Гапоненко Л.В., Гізатуліна Л.В., Сушко І. Облік витрат на надання соціальних послуг згідно з міжнародними стандартами. ДННУ «Академія фінансового управління». 2016. С. 216. URL: http://www.afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=461&num=1

Abstract: *the international standardization of accounting and reporting in the public sector was studied.*

Keywords: *accounting, financial reporting, public sector, international standardization, International Accounting Standards for the Public Sector (IAS).*

Науковий керівник:

Ксьонжик І.В.,

*д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК: 657.62

АНАЛІТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

Пятачук Андрій Сергійович,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *досліджено аналітичні можливості фінансової звітності малого підприємства у порівнянні із стандартною звітністю, проведено аналіз за кожною з форм звітності*

Ключові слова: *фінансова звітність, спрощена звітність, аналітичні можливості*

Більшість українських суб'єктів господарювання є малими підприємствами. Саме малий бізнес забезпечує значну частку зайнятості населення, невеликі підприємства є більш ефективними в окремих галузях народного господарства чим зумовлена їх важливість для національної економіки. Але кожне таке підприємство окремо має відносно незначні ресурси і йому складно формувати та подавати фінансову звітність на таких же умовах як великі та середні підприємства. При цьому, зазвичай, малі підприємства зосереджені на одному або декількох видах діяльності, не проводять господарських операцій із застосуванням багатьох рахунків та не заповнюють

більшість статей стандартної фінансової звітності. Тому для них є актуальним застосування скорочених форм фінансової звітності.

Порядок формування та подання фінансової звітності малих підприємств регулюються Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність». Даний стандарт визначає суб'єктів господарювання, які мають право скласти спрощену звітність, містить посилання на форми звітності та перелік статей, розкриває методику їх розрахунку. Звітність таких підприємств обмежується лише Балансом та Звітом про фінансові результати, в яких менше статей ніж у стандартній звітності [1].

Важливим напрямом організаційно-економічної діяльності підприємств є аналіз чинників, які впливають на той чи інший показник розвитку та стійкості підприємства. Головна мета аналізу фінансової звітності – оцінити результати та ефективність діяльності підприємства за звітний період і в динаміці, виявити та усунути недоліки, визначити резерви покращення фінансового стану.

У зв'язку з тим, що у звітності малих підприємств менше форм та статей, то це може зменшити інформаційно-аналітичну цінність їхньої фінансової звітності у порівнянні із стандартною звітністю. Але, не зважаючи на це, достовірна фінансова звітність навіть у спрощеному варіанті має певну аналітичну цінність, яку можна порівняти із аналітичними можливостями застосування стандартної звітності.

На нашу думку, оптимальна спрощена звітність має поєднувати інформативність, простоту складання форм звітності, менший обсяг статей та легкість читання звітності у порівнянні зі звичайною звітністю.

Зазначимо основні відмінності у формах звітності між спрощеною та стандартною звітністю і аналітичних можливостях, які випливають з цього.

1. Баланс (Звіт про фінансовий стан) – відображає наявні господарські засоби підприємства (активи) та джерела їх формування (пасиви). Дає можливість оцінити структуру ресурсів підприємства, його ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкість. У балансі малого підприємства не розкривається окремо інформація про такі активи як інвестиційна нерухомість, довгострокова дебіторська заборгованість, відстрочені податкові активи та видані аванси – за виключенням останнього пункту таке вилучення є доречним для малого підприємства. Серед пасивів не розкривається інформація про вилучений капітал та повністю згорнутий 2-й розділ пасиву. Відмінності є незначними для суб'єкта малого бізнесу і, на нашу думку, інформативність Балансу за умови складання спрощеної звітності не знижується.

2. Звіт про фінансові результати – розкриває інформацію про доходи, витрати та фінансовий результат діяльності підприємства. За його допомогою можна оцінити рентабельність та ділову активність підприємства, структуру доходів та витрат. У Звіті про фінансові результати малого підприємства всі неопераційні доходи згруповані в єдину статтю, як і неопераційні витрати. Також адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати згруповані у єдину статтю, відсутні всі розділи окрім першого (у тому числі розподіл витрат за економічними елементами). Таким чином, при застосуванні Звіту про фінансові результати, можна частково підрахувати показники

рентабельності та оборотності, але якщо підприємство провадить фінансову або інвестиційну діяльність, то звіт не відображає цього повною мірою, зменшуються можливості для аналізу структури доходів та витрат.

3. Звіт про рух грошових коштів – розкриває дані про грошовий потік підприємства, дозволяє дослідити джерела надходження та напрями поточних видатків, порівняти грошовий потік із поточною заборгованістю підприємства, доходами та витратами, зіставити їх. Такий аналіз дає можливість оцінити платоспроможність та інвестиційні можливості підприємства більш детально. На нашу думку, аналітичні можливості спрощеної звітності суттєво знижуються через відсутність спрощеного варіанту Звіту про рух грошових коштів.

4. Звіт про власний капітал – розкриває дані про складові власного капіталу, конкретні зміни в них. Вважаємо, через відсутність спрощеного варіанту такого звіту інформативність спрощеної звітності не зменшується суттєво, оскільки у I розділі пасиву Балансу зазвичай достатньо інформації про власний капітал малого підприємства.

5. Примітки до річної фінансової звітності – деталізують дані Балансу та окремі доходи і витрати. У формі 5 наводиться вартість різних активів (наприклад, складові основних засобів), що для фінансового аналізу не несе важливої інформації, а для аналізу виробництва недостатньо. Разом з тим капітал та заборгованість у ній не деталізуються, що могло б бути корисним для аналітика. Також деталізація доходів та витрат відображає лише окремі, специфічні статті доходів та витрат. Примітки за НП(С)БО виконують допоміжну та уточнюючу роль для аналізу, на відміну від звітності складеної за МСФЗ, в якій примітки більш інформативні ніж вся інша фінансова звітність, вони містять детальну інформацію про фінансові показники, про капітал, розкриття кожної статті доходів та витрат за економічними елементами посилення на облікову політику. Таким чином, мале підприємство, що складає спрощену звітність за НП(С)БО 25 має можливість не складати громіздку форму звітності, аналітична цінність якої сумнівна [2, 3].

Баланс малого підприємства відображає достатньо інформації, а відсутність Звіту про власний капітал та Приміток у спрощеній звітності не зменшує її інформативність. Але у Звіті про фінансові результати малого підприємства недостатньо розкрита інформація про структуру витрат (хоча основні показники рентабельності та оборотності можна розрахувати і за наявними статтями). Також позитивно відобразилась би на інформативності звітності наявність спрощеної форми Звіту про рух грошових коштів, який би коротко розкривав дані про рух коштів від неопераційної діяльності, та детальніше від операційної (але більш коротко ніж стандартна форма 3).

Отже, право на складання та подання скороченої звітності для малого підприємства за НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» дає можливість суб'єктам господарювання витратити менше часу та ресурсів на фінансову звітність, при цьому у аналітика залишаються інструменти для визначення найважливіших фінансових показників, але аналітична цінність такої звітності дещо менша ніж стандартної.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : Наказ Міністерства фінансів від 25.02.2000 № 39 ; станом на 10.08.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text> (дата звернення: 04.03.2023).

2. Собченко (Кінева) Т. С., Соскіда Ю.М. Аналітична оцінка фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. *Регіональна економіка та управління*. 2017. № 4 (17). С. 96-100. URL : <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/710351.pdf> (дата звернення 04.03.2023).

3. Банера Н.П., Гелей Л.О. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. №1 (71). С. 55-62. URL : http://scientificview.umsf.in.ua/archive/2021/1_71_2021/12.pdf (дата звернення 04.03.2023).

Abstract: *the analytical possibilities of financial reporting of a small enterprise in comparison with standard reporting were investigated, an analysis was carried out based on the each form of reporting*

Key words: *financial reporting, simplified reporting, analytical capabilities*

Науковий керівник:

Лугова О.І.,

канд.екон.наук, старший викладач

кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

УДК: 657.37

СПЕЦИФІКА ПОДАННЯ БЮДЖЕТНИМИ УСТАНОВАМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЧЕРЕЗ АС «Є-ЗВІТНІСТЬ»

Пятачук Андрій Сергійович,

здобувач вищої освіти спеціальності 071«Облік і оподаткування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *досліджено механізм заповнення, підписання, консолідації та подання звітності бюджетними установами через АС «Є-Звітність»*

Ключові слова :*бюджетні установи, АС «Є-Звітність», Державна казначейська служба України*

В процесі своєї діяльності бюджетні установи розробляють та подають фінансову звітність до органів Державної казначейської служби України. Дана служба, в свою чергу, зацікавлена в автоматизації прийняття та обробки інформації, яку надають їй бюджетні установи. Інструментом, який забезпечує полегшення подання інформації бюджетними установами та її прийняття та обробку Казначейством є Система подання електронної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів і державними цільовими фондами, яка також відома як АС «Є-Звітність».